

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— frt.
Félévre . . . . . 6 mesi 3.—
Negyedévre . . . . . 3 „ 1.50
2 órára . . . . . 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilvánterkek:
folyóiratnak árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppeli-
k B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si asso-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1888. Január 22

Megjelenik minden vasárnap

22 Gennajo 1888.

A tüzoltó ügy Fiumében.

A fiumei tüzoltó egyesület ügye tisztán városi ügy lévén, mindenkor tartózkodtunk annak bírálataiba becsatlakozni. Nem mintha osztanók egy csekély töredéknek ama furesa fölfogását, hogy egy magyar hírlapi organumnak a municipális ügyeket bírálni jussa nines, de tartózkodtunk azért, mert még nagyon is élénken élnek a fiumei közönség körében ama kedvezőtlen benyomások, melyeket a városunkban megtartott tüzoltó kongresszus egyes részei tagadhatlanul némi joggal kellettek.

Nem is szólaltunk volna föl ez alkalommal sem, ha egy helybeli napi lap, a „Bilancia” jó példával elől nem jár, hogy a jobb sorsra érdemes tüzoltó ügyet aluszékony-ságából fölírassa.

„Tizenöt éve annak — mondja a nevezett lap — hogy a kezdeményezés a Fiumében alakítandó tüzoltó egyesület érdekében megindult. Alig néhány hónap mulva a tüzoltó testület megkezdte működését. A város, és az egyesek bőkezű támogatása tette ezt lehetővé . . .

„Még élénken emlékezünk rá, midőn a megalapítás idején, és ennek első éveiben, a társadalom különböző osztályai közül lett tüzoltók úgy a gyakorlatokon mint a balcsatok színhelyén nagy számmal jelentek meg, és ma? . . .

„Nem becsatlakozunk ez ügynek bírálataiba, mert oly tényeket kellene fölleveníteni, melyeket jobbnak tartunk átadni a felelősnek . . .

nem hallgathatjuk el azonban, hogy mialatt a municipium úgy anyagiilag mind erkölcsileg nem szűnt meg az egyesületet kiváló godozásban részesíteni, az alatt a polgárok, kik kezdetben erősen tömörültek az egyesület köré, lassankint magára hagyták azt.”

„Fölemlítettük e körülményt oly czéllal, hogy az esetben ha az egyesület azok részéről kik azt tehetnék, támogatásban nem részesül, a hiba azokat terheli, kik a beállott közöny terjedését a polgárok lelkeiben meg nem akadályozzák. Itt az ideje hogy a város egy jól szervezett tüzoltó egyesülettel birjon, mely balesetek idején a polgárság vagyonát kellőleg megvédhesse. Tudjuk, hogy mindez áldozatot kíván; — nem szabad azonban előre visszaradni.

„Nem rég történt, hogy a városi hatóság javaslata folytán, a tüzoltó ügy a városi képviselőtestület elé került, s ez nyomban egy bizottságot nevezett ki, melynek feladata a városi tüzoltóság fontos kérdését tanulmányozni.”

Várjuk az eredményt!

Fiume város kölcsöne.

A városi pénzügyi bizottság Fiume városnak a folyó évre kidolgozott költségvetésével, egyidejűleg határozott alakban elkészítette egy három millió kölcsönre vonatkozó javaslatát. E javaslat egyelőre két millió forintnyi összeg realizására szorítkozik. Ez összegből első sorban a városi takarékpénztártól föl-

vett *másfél millió* forintnyi kölcsön törlesztetnék, a fönmaradó *ötszáz ezer* forint pedig a vágóhidkiépítésre, a tervbe vett esatornázási és kövezési munkálatok befejezésére fordítatnék.

A kölcsön megvalósítása megfelelő értékű sorsjegyek kibocsátására van alapítva, s az esetben ha a fent a kormány illetőleg a parlament jóváhagyásával találkozunk, úgy a városra e kölcsönrel minemű teher sem háromolnák.

A harmadik millió forint kibocsátása oly időre halasztatnék, midőn a város pénzügyei rendezve lennének, s midőn az oly helyzetbe jutott, hogy annak visszafizetésével az adózó polgárok új terhekkel sújta nem lennének. Ez összegből mindama nyilvános építkezések lesznek a jövőben végrehajthatók, melyek a városi építészeti hivatal által kidolgozandó tervek szerint, szükségeseknek bizonyulnak.

Az olasz borok vámkezelése tárgyában a m. kir. pénzügyministerium f. é. 425. sz. a valamelyi pénzügyigazgatósághoz és vámkivatalhoz a következő körrendeletet intézte:

Hivatkozással az Olaszországgal 1887 évi december hó 7-én kötött kereskedelmi szerződés végrehajtása tárgyában 1887. évi december hó 30-án 74.414. sz. a. kelt körrendelet* 5-ik pontjára, értesítettik a czim, hogy Olaszor-

szágnak Franciaországgal, Svájc-czal és Spanyolorzággal kötött kereskedelmi szerződési 1888. évi márczius hó 1-éig meghosszabbítván, ennek következtében Olaszországba bevitt borokra néze a hektoliterenkint 4 litát tevő vám márczius 1-éig életben marad. Utasítatnak ennél fogva a vámhivatalok, hogy 1888. évi február végéig az Olaszországból behozott borokat hordókbán az eddigi feltételek alatt, 100 kilogrammonként 3 frt 20 krajczárral vámolják.

Reformok a municipium körében.

A városi statutumok egyes határozatának reformját, már csaknem 11 év előtt határozta el a városi képviselőtestület. E reformok azonban mindeztideig fogantatásra nem lettek. A városi képviselőtestület a legutóbbi ülésén egy külön bizottságot nevezett ki oly czéllal, hogy az a tervbe vett reformjavaslatokat, tárgyalás végett mielőbb a képviselőtestület elé terjessze.

Törökországi kereskedelem.

A monastiri consul jelentése.

Bár a téli idény, mely itt már október hó közepén állott be, a közlekedést mindaddig nem akadályozta, sőt a száraz idő november hóban nemcsak a mező munkák bevégzését tette lehetővé de az áruszállításokra is előnyösen hatott, mindazonáltal külföldi kereskedők idevaló gabonaműveket eddig nem vettek, mert valamin a piac, úgy a be-

A FUME TÁRCZÁJA

AZ ELSŐ EXPEDITIO A TÜZFÖLDÖN.

Irta: Dr. Ambrozovics Dezso, IV.

A szigetnek geológiai tanulmányozása azt mutatja, hogy a talaj rohamosan emelkedőben van. Oriási területek, melyek most szárazak, és fível vannak benöve, aránylag rövid idő előtt még nagy öblök és esatornák voltak.

Most ugyan már nem takarják az Óceán hullámai e területeket, de a talaj felszínén még nem képződött termékeny réteg, s így az épen olyan, mint a minő akkor lehetett, mikor még a tenger vize locsolta, azzal a különbséggel, hogy a szárazság okozta összehúzódás következtében egész hálózata a földrepedéseknek képződött rajta, mely szimmetrikus rajzával fogva hasonlít a mesterségesen telerajzolt táblához.

Annak, hogy valaha a San-Sebastian

és az Inutil öblöket esatorna kötötte össze, bizonyítékát képezik még a gyakran 80 köbméter térfogatú darabokban található úgynevezett erraticus sziklák (vándorkövek), melyek e területen oly gyakoriak. E sziklák leginkább gránitból, gipszből és szienből állanak, olykor fehér vagy sárgas kovarekkel megszakítva. Ezek az óriási sziklák rendszerint izoláltan fekszenek a lapályokon, sőt néha 2—300 lábnyi magasságban is, a nélkül hogy közelükben csak kis darabkát is lehetne találni ugyanaból a kőből, a mi arra mutat, hogy hajdan a víz által sodortattak arra, s míg a kis darabokat az ár elragadta, a nagyobbak egy bizonyos ponton fennakadtak.

Popper a Cap Espiritu Santo déli oldalán fekvő meredélyen 0.70 méternyi kőszénréteget is fedezett fel, melynek azonban még néhány századon át képződnie kell, hogy ipari czélokra használható legyen. S így habár ennek a felfedezésnek nines is praktikus haszna, azért tudományos szempontból mégis

érdekes, mivel azt bizonyítja, hogy ez a terület, mely most ügyszólván minden vegetációt nélkülöz, hajdan egészen más természeti alkotással, éghajlattal és növényzettel bírt, mint jelenleg.

A kőzetek, melyek a Tüzföldön leggyakrabban előfordulnak: a gránit-porfir, diorit, gneisz, gránit, szerpentin, szienit, trachit, amphibolit és a petrosilex, ezeken kívül kisebb mennyiségben a következő ásványok: delevyas, a rubin és granát.

Az egyedül használható fém, mely előfordul az arany. A megvizsgált árvány rendszerint 90% tiszta aranyat, 9.5% ezüstöt, és 0.5% más alkatrész tartalmaz.

Mindezek után Popper ama véleményének ad kifejezést, hogy azoknak a vérmes reményei, kik itt valami Eldorádót véltek felfedezhetni, alig fognak valaha megvalósulni.

Ezután áttér Popper a sziget lakói-
nak rövid ismertetésére.

A Tüzföldnek az argentinai köztársaság birokaihoz tartozó részét, testes,

erős és izmos indián faj, az ona faj lakja, melyben a hat láb magas ember épen nem tartozik a ritkaságok közé.

Bőrük tiszta rózsaszínű, olajos és kellemes tapintású. Fekete hajuk durva és gyapjaszerű, mely sűrű fürtökben omlik alá egy a fej tetején kivágott tonzura körül. Arcuk hosszukásan kerekdedek, homlokuk, mely kisebb nagyobb kiemelkedésekkel van telve igen atakony, szemöldökeik majdnem egyenesek és kiálló, erőyes és határozott kifejezésű szemek becsatlakoznak. Orruk erősen hajlott, szájuk közepeszerű, ajkuk kissé duzzadtak, apró fogakcsörgés réteggel borítottak fülekük nagyok és szétállóak. A férfiak mellkasa erős, széles és domború, a nőké ellenben keskeny és becsatlakoz, emlőik puhák, lefüggők és petyhüdték. A nők karjai erősek és gömbölydedek, a férfiaké pedig izmosak. Kezeik nagyok és rövid ujjuk végét lapos körmök fűdik.

vitel is a rendes helyi üzletre szorított, a tizedelő fejében beszállított gabona pedig a vevők raktárában hever. A gabona- és babneműek árai a kiskereskedésben a múlt hóval szemben nem változtak, bár kereslet esetén inkább csökkentek volna. Még a Salonichi-be való gabonaszállítmányokra nézve fennálló kedvezményes tarifa (minden 128 kg. után 1 fr 35 kr. aranyban) sem elégítette ki a kereskedőket. Ellenben Perlepeből és Kanatlarból a luzaz-ézbak kivétel élenk. Az összes kivitel a nevezett hónapban 200 q. katonai kincstári kenyérsztra Mitrovitzába 1,372 ft értékben, és 5,500 db kecske- és gödlye-lőbőrre szorított 6,325 ft értékben piáját 2 ft 39 krral számítva, ez utóbbi egy amerikai kiviteli cég számára.

Külföldi árak behozatalánál a múlt hóval szemben emelkedés mutatkozott. Míg m. é. október havában a különböző kereskedelmi árak összes behozataltát 2,402 q. ra 94,750 arany ért. ftban lehetett tenni, a m. é. november havában beérkezett árak 3,915 q. át 108,260 ft értékben teznek ki, mely összegben az osztrák-magyar piacokról és kikötők-ből bevitt árak 20,000 ft-tal vannak képviselve. Ezek közt a legfontosabbak czukor 426 q. (Pala) 8,520 ft értékben rum, hordókban 40 hl, 1,600 ft; sör palackokban 200 ft; kézmű- és posztóárak 3,000 ft; üvegárak 1,100 ft; festőanyagok 500 ft; gyújtóárak 338 ft; papíráruk, főleg csomagoló papírosok 400 ft; aczél 300 ft. végül, különféle apró- és diszkrétárak 2,000 ft értékben, továbbá mintegy 23,000 ft értékű pamutszöveteket és kézműárakat, fonalakat 8,000 ft, üres zsákokat és kávézsákokat 700 ft, 8 q. rezet 520 ft, gyarmatarúkat, ide számítva kávét 500 ft, 28 q. rizst 336 ft és végre 11 q. olmot 185 ft értékben. Amerikából hozottak be 1,902 ládacska ásványolaj 4,065 ft értékben. A bevétel Nemetszágból Marseillen át csak különféle vas- és lakatosárura szorított, holott Hollandiából 144 q. antwerpeni üvegkorong érkezett.

Francozarozságból gyapjú, selyem- és felselyemből hoztak be kézműárak 3,200 ft, továbbá 72 q. drótszög 1,130 ft értékben.

Görögország, részben Salonichi 108 q. szappant 2,700 ft értékben szolgáltatott, a helyi pedig 820 q. konyhasót, 5,900 ft értékben. Az itteni kereskedőknek végre sikerült, az eddigi vállalkozók, Fratelli Bajona mellőzésével a salonichi-uskúbi vasúti társasággal a rég elhagyott egyezséget f. é. november hó 15 én olyformán megkötni, hogy a nevezett társulat legalább is 3,500 tonna árúkat a monastiri piacz részére ávenkinti elszállításának kötelezettsége mellett, az idevaló kereskedők mostani consortiumának, mint szállítási vállalkozóknak, azaz kedvezményes árat állította, hogy jövőre minden Salonichiből ideérkező szállítmány egy oka után 12 parával, tehát minden 120 kg. után 2 ft 70 krral lesz jutányosabb. A társaság tudniük a szállítási díjat Salonichiből minden vagon vagy 10 tonna árú után 12 török lirára szállította le és magát azonfelül a 3,500 tonna árú évi minimumnak túlépése esetén arra kötelezte, hogy a tarifából további 30%-ot enged. A kereskedők ezen szállítási kedvezményben, mely a salonichi-wodvici országút kikérülése céljából engedélyeztetett, egy messzelátó, a különböző beviteli cikkek árát is kedvezően befolyásoló előnyt látnak. Uskúbtól Gratzkóig feladott vasúti szállítmányokra ezen egyezés nem terjed ki, nem lévén versenyvonal.

Magyar gőzhajózási vállalatok.

A Krajaczféle gőzhajózási vállalat.
A Krajaczféle gőzhajózási vállalatok a múlt évi november hóban a következő áruforgalmat közvetítették.
Kivitel Fiuméből: Selcebe 22895

kgm., Cirquenizzo 20,484 kg., Novi 116,967 kg., Zengg 161,435 kg., Carlobago 45,175 kg., Jablanac 4,481 kgm., Pago 56,670 kg., összes kivitel 428,107 kgm.

Behozatal Fiuméba: Zengg 64,787 kg., Pago 2,215 kgm., összesen 67,002 kgm.

Kivitel Zenggből: Noviba 2,190, Carlobago 6,467 kg., Starigrad 8,130 kgm., Jablanac 21,360 kgm., Pago 1,588 kg., összesen 39,735 kgm.

Kivitel Pagyból: Carlobagoba 2,014 kgm., összesen 2,014 kgm.

Az összforgalom a fentfoglalt időközben 5,363 métermázsára rugott, mely mennyiség a megelőző október hónap áruforgalmával szemben 1852,40 m. mázsányi emelkedést tüntet föl.

A személyforgalom a következő volt: Elszállítottat a vállalat hajóin összesen 2,075 személy, vagyis 150 el több mint a megelőző hónapban. A fennmiltett személy forgalomból esik a Fiume és Zengg közötti forgalomra 1,919 a Zengg és Pago közötti forgalomra 165 személy.

A Fiume és Velence közt közlekedő gőzhajózási vállalat 1887. december havi, illetőleg 1887. évi forgalma a következő volt:

Fiuméből kivittelt: Boza 1,761,525 kg., liszt 30,000, keményítő 2,040, bab 10,000, kézműárak 82, szilva 44,962, sepiányél 26,900, friss hal 560, árpa 59,540, vasvasek 440,583, ásványvizek 20,000, butorok 35 kg.

Fiuméba behozatalt: Rizs, 24,600 kg. rliczinus-olaj 17,518, faolaj 13,187, sózott bőr 11,500, szappan 1,216, üres hordók 100, üres zsákok 5,363, korpá 10,000, gyékény 9,000, fozelék 3,020, bor 35, ezinkpléh 1,660, festéktörlő 8,000 szalma 563, kender 10,868.

A Fiume-Velence közt közlekedő járatok 1887. évi áruforgalmát az alábbi egybeállítás tünteti fel:

	Kivitel	Behozatal
	métermázsákban	
Január	6,587,35	339,86
Február	6,861,25	313,25
Márczius	3,476,04	391,26
Április	2,278,33	571,38
Május	5,777,52	366,77
Junius	3,680,25	264,95
Julius	1,694,89	406,33
Augusztus	3,054,16	315,55
Szeptember	7,241,15	322,23
Október	14,033,93	660,59
November	17,484,33	833,51
December	23,881,57	1,166,39
Összesen	96,050,79	5,891,98

Az 1887. évi 101,942,77 métermázsányi összforgalom az 1886. éviével szemben 25,964,95 métermázsával csökkent a mely körülmény a kisebb mérvő buzakivitelben leli magyarázatát.

Tengeri kereskedelmi forgalmunk.

Tengeri kereskedelmi forgalmunkat a múlt évi november hóban úgy a bel és a külföldi gőzhajózási társulatok hajói, valamint a magántulajdonú képező bel és külföldi hajók és a vitorlások a következő arányokban közvetítették.

Behozott:

6 Adriagözös, 2454 m. mázsa 418 db, árut.

33 Lloplgözös, 6917 m. mázsa 519 db, árut.

114 más gözös, 51671 m. mázsa 1398 db., 779 köbm. árut.

158 vitorlás, (10 tonnán fölüliek) 57639 m. mázsa 8182 db, és 52 köbm. árut.

Vitorlások (10 tonnán alól) 5199 m mázsa 332 db., és 317 köbm. árut.

A behozatal a f. évi november hóban kitétt összesen 133,892 m. mázsa, 10849 db. 1148 köbm. árut.

Az összes behozatal a m. évi január hó 1-től kezdve a m. évi november hó végeig 1,851,788 m. mázsa 223,736 db, és 5606 köbm. áru.

Kivittelt:

7 Adriagözös, 73107 m. mázsa, 53849 db, és 95 köbm. árut.

24 Lloplgözös, 17,679 m. mázsa, 10518 db, és 2 köbm. árut.

108 más gözös, 174,551 m. mázsa, 608121 db, és 23 köbm. árut.

158 vitorlás (10 tonnán fölüliek) 21755 m. mázsa 1524,313 db.; és 2943 köbm. árut.

Vitorlások (10 tonnán aluliak) 5-56 m. mázsa 6410 db, és 20 köbm. árut.

A kivitel a m. évi november hóban kitétt 292,909 m. mázsát 2,203,611 db, és 3083 köbm. árut.

Az összes kivitel a m. évi január hó 1-től kezdve november hó végeig kitétt 1,919,593 m. mázsa, 46,222,066 db-ot és 48787 köbm. árut.

Lisztforgalmunk.

Múlt évi december hóban, és az 1887. évben a következő mennyiségű magyar liszt érkezett vasuton Fiuméba:

Budapest	68,549,00
Dobreczen	4,234,00
Arad	2,336,00
Losoncz	2,051,00
N. Várad	1,522,00
Szeged	1,403,00
Szathmár	1,020,00
Miskolez	918,00
Velence	508,00
N. Kikinda	592,00
Sziszek	219,00
Bród	202,00
Károlyváros	169,00
Ujvidék	102,00
Csaba	102,00
Temesvár	100,00
Bares	—
Szentes	—
Összesen	83,937,00

Különféle hírek.

Kinevezés. Burgstaller Lajos városunk szülötte, ki a műegyetemi tanulmányokat Budapesten kitűnő eredménnyel fejezte be, a közmunka és közlekedésügyi m. kir. minister által, az állami építészeti hivatalokhoz segédmérnökke nevezetett ki.

A kis Petsko Lojzi Budapesten. A hét éves kis hegedűs, mint azt lapunk hasábjain említettük, e hó 17-én mutatta be játékát a budapesti népszínházban. A kis hegedűs, ki Pécskai néven lépett föl, mint az előre fellelhető volt megnyerte a közönség tetszését, s mint értesülünk a budapesti zenekörök is méltónak találták a kis fiút, hogy a konzervatóriumba félévessekk.

Érdekesnek tartjuk a kis Petsko szerepéről a budapesti lapokból egyelőre mást idézni:

A »Pesti Hírlap«: A népszínházban a »Bolondok grófja« első és második felvonása közt egy nagy tehetségű gyermek mutatta be magát hegedűjével: a 7 éves Pécskai (valódi nevén Petschko) Lajos, a kiről lapunkban már szó volt. Egy fumei hivatalnoknak a gyermekek, kit atya azért hozott fel Budapestre, hogy az orsz. zenekadémiában leendő kéképzését fesszközölje; mai fellépésének csak az volt a célja, hogy az illetékes körök figyelmébe irányoztaszék. A kis Pécskai legkevesebb sem tart igényt arra, hogy művészszámba vegyék. A melyen fejletlen 5 magy. olyan a játéka is. De egész fellépésében van valami genális vonás, mely csak a valódi nagy tehetségek sajátja. Azok az apró ujjak, melyek most még kissé bizonytalanul mozognak a hurokon, már is látni engedik az oroszlan-körmöket. Adja az isten, hogy fellevesünkben ne esadójunk; de erős a hitünk, hogy ügyes, szakavatott vezetés mellett ebből a kis emberből valamikor nagy művész lesz. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta az apró hegedűst és nem elégedett meg azzal az egy darabbal, mely a műsoron állott, hanem még ráadásként kívánt és a kedves gyermek készségében engedte a közkiadásnak.

A »Budapest« így ír: »A esodák kora lejárt, de annál inkább elszaporodtak a esodagyerekek, a kik alig születnek meg, máris elindulnak a világra, pénzt és hírnevet szerezni. Azért nem szeretjük őket. — Ma azonban a népszínházban egy létévű fiesekát hallottunk hegedűlni, a kire nem baragszunk, mert jószándékkal léptették fel. Pécskai Lajos a neve magyarul (olasz a gyerek, s Pécsko Luiginak hívták azelőtt); fumei születésű. Nagy hajlama és tehetsége van hegedűre; már most is olyan tisztán játszik, s a vonót olyan biztosan tartja piaci kis kezében, hogy a legszebb jövőt jósolhatjuk neki, ha kellő oktatásban részesülhet. E fellépésének éppen az volt a célja, hogy lássa a nagy közönség, minő tehetsége van a fiúnak és hogy akadon valaki pártfogója, a ki a tanítás költségeit viseli. — Egy halljuk, hogy Trefort minister segélyben akarja részesíteni a reményteljes fiesekát, s jól is teszi, mert miért ne nevelnénk a kis talánból jó magyar művészt? — Megjegyezzük, hogy a kis Pécskainak gr. Szapary Gézáé csinaltatott a fellépésére szép mezzszínháson hangverseny-uhósokká. Ja esopp valoban kedves kis jelenség volt. Taposták is — főleg a hölgyközönség — sürtien, s hihivták párszor. A Mozart 18-ik szonátájából a »török indulat« játszta s a tapsokra meg is toldotta még egy darabbal. — Az érdekes kísérlet a »Bolondok grófja« első és második felvonása között történt.

A »Pesti Napló« fölemlítve a kis művészeljöltnék megerő és értelmes külsejét a többi között így ír: E rokonszenves gyermek mundenütt a hol csak megjelent tárt karokkal fogadták. Bártra és mosolygva állott ki a közönségnek nagy hegedűjével, s játékát a Mozart török indulóját, melyet Rausch Károly zongoravált kísér, viharos tapsal üdvözölték, s a kis Pécskót több ízben hívták ki a színpadra. . . . Tekintettel a kis hegedűs korára valoban bravurral játszott, . . . s mondhatjuk hogy szép jövőt ígér. . . . A kiállott próba sikerült, . . . és senki sem várt volna oly kiváló sikort az alig hét éves fiútól stb.

Fölemlítjük egyúttal, hogy a kis hegedűs részére föllépte alkalmából gróf Szapary Gézáé tötöt vörös bársony öltönyt ajándékozott. Trefort ministernél és Berzevics államtitkárnál a kis fiút szinte bemutatá kedves atya, s természetesen itt is szivesen fogadtatt. Végül méltán illeti meg elismerés Dr. Erdő Béla fumei főgm. igazgatót, ki határozat támogatásával lehetővé tette, hogy a kis hegedűs művész fölkarolásáról gondoskodva lett.

Somoskeőy Fiumében. Somoskeőy Weisszy Viktor, kiről már oly régóta hallgat a krónika ez idő szerint Fiumében tartózkodik. Somoskeőy tegnap érkezett meg Velencéből, s a »Hotel Europä«-ba szállott. A rendőrőrsz értesülve megérkezéséről, őt megidézte, s rendőri felügyelet alá helyezte. Somoskeőy Fiuméből hír szerint Budapestet szándékozik meglátogatni. Mint mindenütt ugy Fiumében is elegans föllépésével magára vonta a figyelmet.

A fumei alpesi klub évi mérlege. A fumei alpesi klubnak a múlt év folyamán 1273 forint bevétel volt, míg a kiadás 1096 forint 52 krra rugott. E szerint múlt évi pénzüri maradvány 177 ft 47 kr.

Estély a fumei kormányzónál. Gróf Zichy Ágost kormányzóék és neje e hó 28-án estélyt adnak, melyre a fumei előkelőségek nagy számban hivattak meg. Az estélyre mintegy 700 meghívó küldetett szét.

Vonatösszeütkezés a károlyváros-fumei vonalon. F. hó 16-án a 32 sz. tehervonat Verbovszkórol C. Moraviceira indulva, menetidőjét a rendkívül ködös idő miatt be nem tarthatta. A személyvonat mely a fönemlített tehervonat után indult el, ez utóbbit ily körülmények között elérte. A süri ködben a tehervonat jelzését a személyvonat személyezte nem vehette észre, s így történt hogy a személyvonat a tehervonathal ütközött. Az összeütkezés folytán a tehervonat néhány utolsó kocsiján sérülések állottak elő, a nélkül azonban, hogy akár az áruknak akár az utasoknak kár esett volna, s így a lapok által közölt ama hírek, hogy a szerencsétlenség színhelyére Zagrabból orvosokat kellett ki rendelni, teljesen valótlan. Minden alapot nélkülöz egyszerűsmond ama hír is, hogy az összeütkezés alkalmával vonat-kisiklás történt.

A török t. Effendi török nagy, és Muo nagy, kik város voltak a t. ával elfoglalva at hazájukba vissza. A rok távozását a fiu melyben széles bizonyára saju

A mosoly. lakóállanak na asszonyban. Már szinte biz egy „huzásnál“ tat a szerencs számba meü nyektől, melye botlik egy-eg gártársunk, a Haupttrefferk esnek mered den haja szála idő alatt kétsz. 25,000 forint tén, és non eg több isméta n jobb isméta nye a kikötő összeg hír sze tisztelben áll pontja.

A fumei. A fumei alpe január hó 22 szomszédos C táridjét az eg má vasnapra má napon a bált rendez, s me, mely a a gyedűl alkalm van elfoglalva

Ujságró a nek pokolban emlénés és talál sége a szerepő így szól hozzá: cletet volt, első elégítetted; me től, szittak néha gitsétek néha gyaltak tégdek kal a legutóbb emek folytan szedők és nyor nek a poklot. lapokat feleltat szidalmaztak ré pokolban nem a nt és iparkodj

Elített sze Fiumében m munkáslap fe dötulajdonosa la a fumei t négy napi fo pénzbiarságra szék iteleto pénzbiarság). befogatására jelent közlem Pillepich város vész idején gy

A fumei mei „Casin“ tartotta meg egyletnek dis az évi mérleg nem kevesebb gazgatóság u évben. A közt, hogy a ca lásának évfő neplk.

A fumei lánának ható sikerült estély ságot hangve minden egyes a közönség t tán tánc ké órákig tartot

A török tengerésztszettek. Schukri Effendi török császári tengerészeti őrnagy, és Mustafa Effendi teng. főhadnagy, kik városunkban csaknem két éven át voltak a torpedó ügy tanulmányozásával elfoglalva, a legközelebb Trieszten át hazájukba Konstantinápolyba térnek vissza. A rokonszeves két fiataltszét távozását a fiemei előkelő társadalom, melyben széleskörű ismeretséggel bírtak bizonyára sajnálattal fogja kísérni.

A mosolygó Fortuna. Kevés város lakói állanak oly jó viszonyban Fortuna asszonyával mint a kikötő városban. Már szinte biztosra foghatjuk, hogy egy-egy „huzásnál” Fiuménak nem fordít háttal a szerencse. Eltekintve a bagatell számba menő 3—4000 forintos nyereményektől, melyekbe egész könyvedn belerohadhat egy-egy szerencsét kereső polgártársunk, nem ritkák nálunk az olyan Haupttreffek sem melyeknek kiomlására égnék mered a szegény embernek minden haja szála: százazézer forint rövid idő alatt kétszer fordult meg nálunk: a 25,000 forint 15,000 forint itt-ott szűnt, és nem egyszer köszöntött be. Legutóbb ismét a magyar jelzőlog bank a országgyeinek 50,000 forintos nyereménye a kikötő városra jutott. A csinos összeg hír szerint egy jómódú és köztiszteltben álló polgárnak vagyonát szaporítja.

A fiemei alpesi klub kirándulása. A fiemei alpesi klub ma vasárnap v. is január hó 22-ére kirándulást tervezett a szomszédos Castuába. E kirándulás határvidékét az egyesület igazgatósága a jövő vasárnapra halasztotta el, miután a mai napon a castuai nemzeti Casino bált rendez, s így a castuai kaszinó terme, mely a kirándulók gyűléshelye egyelőre alkalmas, a táncmulatság által van elfoglalva.

Ujságíró a pokolban. Egy lapszerkesztőnek pokolbanmetelét egy amerikai lap igen elmesél és találóan így írja le: „Sátán 5 folcsó a szepög leket nem ereszti be, mert így szól hozzá: Neked már a földön pokoli életed volt, előfizetőd soha igazán ki nem elégtetted; mert ha udonságot nem közöltél, szidtak téged, ha pedig képződ erőd segítségével néha olyanokat is közöltél, ismét galáztak téged. Az előfizetési s egyéb díjakkal a legtöbb hátralekban maradtak s ha ennek folytán szombatot pőzved nem volt: a szedők és nyomdászok ugyanezek befutottak neked a poklot. Ha megmondadt, az igazságot lapodat lefoglalták. Ha elhallgattak, előfizetőd szidalmaztak téged. En az ilyenek helyét a pokolban nem adhatok; takaradjál tehát innét és iparkodj, hogy a mennyországba juss.”

Elítelt szerkesztő. Battara Péter a Fiumében megjelent „Operajo” című munkáslap felelős szerkesztőjét és kiadótulajdonosát, a budapesti kir. ítélőtábla a fiemei törvényszék ítélte alapszabály négy napi fogságra és negyven forint pénzbírságra ítélte. (A fiemei törvényszék ítélte 8 napi fogságra, s 10) frt pénzbírságra). Az elítelt laptulajdonos perbefogására egy az „Operajo” ban megjelent közlemény adott okot, mely Dr. Pillepich városi tisztii főorvost a kolera vész idején gyáva magaviselettel vádolta.

A fiemei casino közgyűlése. A fiemei „Casin” Patriottico” e hó 15-én tartotta meg rendes évi közgyűlést az egyetlen díszes helyiségeiben. A deficit az évi mérleg szerint az elmúlt évben nem kevesebb mint 1700 forint. Az igazgatóság ugyanaz maradt mint a múlt évben. A közgyűlés egyúttal elhatározta, hogy a casino negyven éves fennállásának évfordulóját ez ében megünnepli.

A fiemei műkedvelő egyesület fennállásának hatodik évfordulója alkalmából sikerült estélyt rendezett. A táncmulatságot hangverseny előzte meg, melynek minden egyes része méltán kötötte le a közönség figyelmét. A hangverseny után tánc következett, mely a hajnali órákig tartott.

Kereskedelmi hírek.

A m. kir. állami vasutak bevétele A m. kir. állami vasutakon a C. é. január hó 8 január hó 14-ig 129.939 tonna és 110,392 tonna áru után a bevétel 573.210 forint volt. Az 1888 évi január 1-től január hó 14-ig a bevétel 1.019.091 forintot tett ki, vagy is 177,617 forinttal kevesebbet, mint az év megfelelő időszakában.

Menettérti jegyek. A m. kir. állami vasutak Budapest személy pályaudvar állomása és a budapesti pécsvasút állomásait közt ezentel csak és a hajózási idény tartama alatt fennálló menettérti jegyek f. é. február hó 1-étől kezdve „egész éven át” fognak kiadattni.

Hány ember biztosítja életét az egész világon? Marco Besso, kiváló olasz statisztikusnak egy legújabbán megjelent összeállításából kününk, hogy az 1883. év végén az egész föld kerékén 297 életbiztosító intézet létezett, a melyeknél 9.526,363 ember volt biztosítva 41.716.000.000 frank tőkével, míg huszonöt évvel előbb vagyis 1859 végén csak 136 életbiztosító intézet létezett 463.964 biztosítottal és 5.509.000.000 franknyi tőkével.

Vasut Japánban. A keleti államok közül főképp Japán foglalkozik a modern közlekedésügy fejlesztésével. Japánban részben építés alatt állt, részben pedig tervezett vasutvonalakat egybefoglalva, kününk, hogy ez állam már a legközelebbi években 4000 km. vasúthálózat fölött fog rendelkezhetni. 1887 elején 255 km. volt építész állt, 572 km. nyomjelző és összesen 1.443 km. új vasut tervezve. Ehhez 1887 folyamán még nyolc új, részben nagy kiterjedésű vasutvutari járult, összesen 1,100 km. hosszal. Ezek között van a fogsígetett legzselebb részében, a Csündes Ozeántól a Japán tengerig átszoló transversal vasut, valamint több oly vonal, mely már a meglévő vasutak meghosszabbítására a tengerig van hivatva svégül kis szárnyvonalaknak egész sorozata is. Habár mindezen tervek nem is fognak azonnal megvalósíttatni, Japán mégis már a közel jövőben igen tekintélyes vasúthálózat birtokában lesz, mely hatalmasan fog az állam gazdasági fejlődéséhez hozzájárulni.

Hajólevelek kiállítása. A közmunkások közlekedésügyi m. kir. miniszterhez egyik törvényhatóság közigazgatási bizottsága azon kérdéssel fordult: vajjon oly esetekben, a midőn valamely hajó gazdát vagy nevet eserélt, vagy pedig a hajó oly változáson ment át, hogy annak hordképessége is változott: a már előzőleg kiadott hajóleveleknek új hajólevelekkel való kicserélése, illetve azoknak engedélt záradékolás, az ifirő hajótulajdonos avagy a hajólevelek kiállításátására hivatott hatóság tetszestől függ-e, és vajjon az utóbbi esetben — azaz a hátrítalag történt átírás alkalmával — az 1 forintos bélyegszükség-e? — A miniszter a felmerülhető további kételyek megelőzése végett elrendelte, hogy mindkét módon történt átírás egyenlő érvényvel bírván, az 1 ftrós bélyeg alkalmazása mindkét esetben szükséges; az átírás mikénti végrehajtása pedig azon körülménytől függ, mely az átírást egyszerűbbé teszi. Például: ha a hajólevél meg jó és tiszta állapotban van, az átírást hátrítalag is megtörténhetik; ha ellenben a hajólevél már megviselt vagy szakadozott, celszerűbb az új hajólevél kiállítása. Különben, ha a hajó tulajdonosa azt egyenesen kéri; mindig új hajólevél állítandó ki.

Évi bérleti menetjegyek a m. kir. állami vasutakon. Az utazó közönség által rendkívül felkapott éves bérleti jegyek az 1888-ik évre is kiadottak a m. kir. állami vasutak vonalaira. Ezen bérleti jegyek azon előnyök járnak, hogy bármely vonalra illetve a m. kir. állami vasúthálózat bármely részére válthatók s e mellett árai oly alacsonyakra vannak szabva, hogy többszöri utazásnál jelentékeny menetdíjmentésért

mutatkozik. Nagy előnye a jegyeknek az is, hogy nem kell velük, lefelvétel végett, a pénztárhoz fordulni. E jegyek a keleti expresszvonat kivételével az összes vonatok, tehát a gyorsvonatok használatára is feljogosítják birtokosaikat, s ezenkívül 25 kg. podgyász szabadsúlyra adnak jönyt. A mi a jegyek árát illeti, azok aránylag annál olcsóbbak, minél nagyobb távolságokra váltanak. Így például a budapest-brucki vonalra (221 km.) egy bérleti jegy ára az I. osztályban 218 frt a II. osztályban pedig 170 frt; a budapest-kolozsvári vonalra (400 km.) az I. osztályban 235 frt a II. osztályban pedig 184 frt; a budapest-brassói és budapest-rutkai vonalon pedig (1014 km.) az I. osztály bérleti jegye 316 frt, a II. osztály pedig csak 245 forint. Ezen éves bérleti jegyek a m. kir. állami vasutak városi menetjegyjárdájában rendelkezők meg (Budapest, Hungaria szálloda) még pedig posta útján is, a mely esetben a megrendeléshez a bérletösszeg s egy névjegyelakú arézkép esatolandó. A részletes díjszabás, mely a bérleti jegyekre nézve kimerítő felvilágosítással szolgál, m. kir. állami vasutak igazgatóságának személy díjszabási ügyosztályában (Bpest, Andrássy út 75) valamint a fentjelzett városi menetjegyjárdájában is díjmentesen kapható.

Tengerészeti hírek.

Adriahajók forgalma A „Szapary” nevű gőzös e hó 17-én haladt át a Gibraltári szoroson Malta és Trieszt felé. — Ugyancsak e napon a „B. Kemény” gőzös Bordeauxból Cardiffba elindult, továbbá a „Tisza” gőzös Barezellonából Gibraltárba, a „Matlekovics” gőzös Macchiából Liverpoolba, a „Stefanie” gőzös e hó 18-kán Velenczébe, a „Tibor” gőzös pedig ugyancsak e napon Triesztbe megérkezett.

Szerencsétlenségek a tengeren. Az orosz csár még e hó elején egy nagy hajóval gabonát küldött Montenegróba, az uralkodó éhség és nyomor enyhítésére. A hajóról, mely e hó első napjaiban indult el Odesszából, még maig sem tudnak hírt, s így valószínű hogy a Fekete tengeren uralkodott nagy viharok emésztezték el. — A „Demerara” nevű nagy angol gőzös, mely mint az Adriatársulat bérlet hajója már évek óta, rendszeresen közlekedik Fiume és az angol kikötők között, szintén elveszettnek tartható. A hajó még a múlt évi december hó 25-én indult Angliából Trieszt felé, s felőle azóta hír nem érkezett. — Egy harmadik, nagy szerencsétlenség érte a „Britannia” nevű angol gőzöst, is mely körülbelül harmincz nap előtt hagyta el Gibraltárt. A hajón nem kevesebb mint kilencszáz, többnyire harmadosztályú utas volt kik Newyorkba igyekeztek. Miután pedig a gőzhajók Gibraltárból Newyorkba 13-15 nap alatt nehezség nélkül eljuthatnak, mindinkább valószínűbb lesz a föltevés, hogy a „Britannia”, utasaival együtt szintén odaveszett.

Az o. m. Lloydtársulat bevételei. Az osztrák-magyar Lloydtársulat bevételei a múlt évi november hóban 807,842 forintot tettek ki, az összes bevétel a f. évi január hó 1-étől kezdve a m. évi november hó végéig 7.092.008 frtot tettek ki: A bevétel az előző év megfelelő időszakában 7.332.413 frtot tett ki.

NYILTÉR*)

Benkő Sándor emlékének

Eltűntél, égbeszálltál. Hiába zokog érted baráti szívünk, nem sirhatunk vissza az örökkévalóságból soha! Rövid volt életed mint egy álom, rövid volt barátságunk is. Egy-két röpke év örömei fűzték össze ifjú sziveinket, de összefűzték mélyen és feledhetlenül. Erezük hiányodat, örök távoléted. Miért is távoztál körünkől? Bizonyára méltóbb hazát leltél ott fenn az égen, méltóbb barátokat őrzőan

gyalaid körében. Mi el fogunk zárandokolni kis síroddhoz, ápolni fogjuk virágait, te pedig imádkozzál érettünk, hisz a jó angyalok inádságát szereti az Isten. És mi hálál mindenkorra megőrizzük drága emléked.

Isten veled.
Fiume 1888 január.

Gettelich János
Gettelich Frigyes
tanulók.

Benkő Sándor ravatalánál.

Hiába vigasztalom magam. Most érzem mit vesztettem örök távozásod által. Tudtam mindig, mily nemes lélek lakott, most már kihiült szivedben, de most, hogy nem érzem jótékony melegét, most érzem igazán barátságod hiányát. Együtt, egyuton indultunk a tettek mezéjére. Korán elváltunk. Te a végtelen örömök hazájába költözött itt hagyva engem fájdalomban. Hidd el nehezebb lesz nélküled az út a végezelhoz, mert barátságod nemes leked biztatóm volt, megszoztotta velem örömet. Egy virágot teszek le sírhantodra, az örök emlékeztetnek soha el nem hervadó virágát.

Fiume 1888 január 15.

Gotthardi Adolf
tanuló.

*) Az e rovat alatt közölttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Möcs Zsigmond
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.
Battara P. könyvnyomdája, Fiume

ELADÓ VILLA!

Eladó egy villaszerű lakóház, csaknem a város közepén.
Bővebb értesítés a lap kiadóhivatalában.

K. k. patentirte hygienische Präparate zur rationellen Pflege des Mundes, Mundes und der Zähne

Med. Dr. C. M. Faber
Leibzahnarzt weil. Sr. Majestät des Kaisers Maximilian I. Ritter der Ehrenlegion etc. zu Wien.

Eucalyptus-Mund-Essenz
(Präparat Pariz 1878.)

Das rationelle, gehaltreichste (78%) wirksame Bestandtheil, amerikanische hygienische Präparat zur Pflege des Mundes, Bekämpfung des üblen Geruchs, Conservierung der Zähne, Schutzmittel gegen Halsleiden jeder Art etc. Für Kinder zum Gurgeln vor und nach dem Besuche der Schule, als Schutzmittel gegen Diphtheritis sehr anzuempfehlen. — Zur Desinfection der Kranken-Zimmer unentbehrlich. — Von der kaiserlich russischen Regierung laut Ministerial-Erlass, Med. Depart. vom 28. Jänner 1881, Zahl 681 in den kais. Hospitälern und Heilanstalten eingeführt. — Preis eines Flacons 8. W. fl. 1.20.

Specifiche Mundseife „Puritas.”

Das altberühmte und einzige, schon im Jahre 1862 auf der Weltausstellung zu London mit der Preismedaille ausgezeichnete, weil delicateste und wirksamste Präparat zur Pflege des Mundes und Conservierung der Zähne. — Preis einer Dose fl. 1.—

Garantirte Puritas-Zahnbürsten

aus gepresstem Bux und chemisch entfetteten Borsten. 1 Stück 8. W. fl. — 50. Dépôts in:
Haupt-Versandt-Depôt:
WIEN I. Bezirk, Bauernmarkt Nr. 8.

